

Statens Planteavls-Laboratorium.

Lyngby, den 25. Februar 1938.

Til Ministeriet for Landbrug og Fiskeri, Erhvervsdirektoratet.

I Besvarelse af det høje Ministeriums Skrivelse af 23. Februar d. A. (Journal Nr. 382²⁵) angaaende Spørgsmaalet om, hvorvidt Mergel kan udgaa som et af de Grundforbedringsmidler, der omfattes af Lov om Handel med Foder- og Gødningsstoffer samt Grundforbedringsmidler, skal jeg anføre følgende:

Mergel anvendes i en saadan Udstrækning her i Landet, at det maa betegnes som det afgjort vigtigste Grundforbedringsmiddel, og en Bestemmelse om, at Mergel ikke omfattes af en Lov om Handel med Grundforbedringsmidler, maa hvile paa meget stærke Argumenter, for at en saadan Undtagelsesstilling for Mergel var berettiget.

For denne Undtagelsesstilling taler, saa vidt jeg kan se, kun den Omstændighed, at Mergel undertiden — men langt fra altid — leveres gennem Mergelselskaber eller under Hedeselskabets Tilsyn, og at Forbrugerne derigennem skulde være sikret Oplysninger om Beskaffenheden af den modtagne Vare.

Mod Undtagelsesstillingen taler for det første, at Mergelselskaber ikke (altid) er Andelsselskaber, saaledes at Mergelafftagerne er Ejere af Mergellejet. Forholdet mellem Leverandør og Køber er ikke principielt forskelligt fra Forholdet mellem f. Eks. Købmand og Køber.

Mod Mergelens Undtagelsesstilling taler desuden den Omstændighed, at store Mergelmængder sælges ganske paa samme Maade som f. Eks. Kildekalk.

Mod Undtagelsesstillingen taler for det tredje, at Grænsen mellem Mergel og andre Grundforbedringsmidler, først og fremmest Kildekalk, ikke synes skarp. Man hører meget ofte Betegnelsen Mosemergel anvendt om Kildekalk. Mod Undtagelsesstillingen taler endelig i høj Grad den Omstændighed, at næppe noget andet Stof, der omfattes af Loven, er saa variabelt i Kvalitet som netop Mergel. Man kan i samme Mergelleje, med ringe Afstand, finde Mergel med meget forskelligt Indhold af kulsur Kalk, og det forekommer mig, at man, set fra et Forbrugerstandpunkt, netop over for en saadan Vare maa ønske Garanti for Indholdet af den virksomme Bestanddel.

Jeg kan, alt taget i Betragtning, ikke se andet end, at en Bestemmelse om, at Mergel undtages fra Loven, paa meget alvorlig Maade vil forringe Lovens Betydning for Købere af Grundforbedringsmidler, samtidig med at det paagældende Lovafsnit vil faa Karakter af en mod Kalklejer og Kalkværker ensidig rettet Lov.

Ærbødigst

K. A. B o n d o r f f.